

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 10. 3. 2016

Číslo: Ročník 26 (2016), Číslo 1

Sekce: Zaujalo nás

Název článku: Knihovnická specializace: mentor uživatele

Autor: Barbora Buřičová z Babčic

Zdroj: <http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20160113>

Knihovnická specializace: mentor uživatele

Barbora Buřičová z Babčic

Krčál, Martin. Knihovník jako mentor uživatele: možnosti doporučování dokumentů do knihoven. *Duha: informace o knihách a knihovnách z Moravy* [online]. 2015, roč. 29, č. 4, s. 36-37 [cit. 2016-01-21]. ISSN 0862-1985. Dostupné také z: <http://duha.mzk.cz/clanky/knihovnik-jako-mentor-uzivatele-moznosti-doprocovani-dokumentu-z-fondu-knihoven>

Mentor - zvláštní slovo. Pokud se podíváme zpátky do historie, slovo mentor je odvozeno od vlastního jména Mentór, hrdiny v Homérově spisu *Odyssea*, kterému Odysseus svěřil do výchovy a ochrany svého syna Telemacha.[1] V mé hlavě má však šedou, až grafitovou barvu, je hranaté a dost tvrdé. Od něj odvozené sloveso mentorovat jsem v minulosti používala spíše v negativním zabarvení. Když mně někdo radil, jak mám dělat věci lépe, obvykle jsem mu odpověděla: „nementoruj“ nebo „nech toho mentorování“. Také jsem si myslila, že už má svá nejlepší léta za sebou. Názor na mentora jsem změnila až před rokem v souvislosti s několika školeními na téma age management, kde se řešily i otázky soužití mladých a starších lidí v pracovním kolektivu. Starší lidé by se mohli stát mentory mladých spolupracovníků a tak se v týmu navzájem podporovat a doplňovat. Stejným způsobem používali tento pojem ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové v rámci projektu Úřadu práce zaměřeného na podporu zaměstnanosti absolventů do 30 let, který probíhal v loňském roce. Každému absolventovi přiřadila ředitelka SVK HK Eva Svobodová mentorku, která mu radila, pomáhala, ale také hodnotila jeho práci. Pojem mentor napevno zakotvil v knihovnické terminologii a praxi. Proto jsem si s velkým zájmem přečetla článek Martina Krčála v časopise *Duha*.

PhDr. Martin Krčál, DiS., je vysokoškolským pedagogem v Kabinetu informačních studií a knihovnictví Masarykovy univerzity v Brně. Pro knihovníky přednáší zejména problematiku citování a citačních manažerů. Na konferenci *Knihovny současnosti v Olomouci v září 2015* měl několik přednášek a vedl workshop „Spolupráce knihovnických škol a knihoven“. Ve svém článku si na knihovnách nejvíce cení kvalitního a systematicky budovaného fondu tištěných a elektronických dokumentů. Dokonce považuje tento fond za konkurenční výhodu pro knihovny. Ale aby touto výhodou skutečně byl, potřebuje každá knihovna specialistu, který fond dobře zná a může uživatele „proaktivně zásobovat informacemi, jež odpovídají jeho zájmům nebo profesnímu zaměření“. Domnívá se, že být mentorem v malé knihovně, kde znají své čtenáře i svůj fond, je poměrně snadné. Ovšem, jak na to ve větších a velkých knihovnách, kde neexistuje úzká osobní vazba mezi čtenářem a knihovníkem? Jde to. Metody jsou ovšem trochu jiné - od doporučování knih na výstavkách novinek až po úpravu MDT pro volný výběr. V rámci online služeb je možné dodatečné informace o knihách zprostředkovávat pomocí QR kódu. Velkým nástrojem je samotný online katalog: k záznamům lze přiřazovat naskenované obsahy knih nebo přidávat anotace. (Pozn. aut.: naskenované obálky jsou již dnes samozřejmostí.) Dalšími možnostmi mohou být odkazy na tištěné a audio ukázky knih nebo book trailery.

V online katalogu Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové najdete i komentáře čtenářů k jednotlivým titulům a informace o často žádaných a půjčovaných knihách. Samozřejmostí je zaslání novinek prostřednictvím SDI. Na webu SVK HK je také k dispozici nová služba, nazvaná „Co číst“ (<http://www.svkhk.cz/Pro-verejnost/Co-cist.aspx>). Zde je každý týden doporučováno čtenářům k přečtení, popř. studiu formou anotací okolo deseti knih. Čtenáři na webu najdou i přehled nových titulů (<http://www.svkhk.cz/Pro-verejnost/Katalogy/Prehled-novych-titulu.aspx>).

Tak jako se nerodíme knihovníkem, nerodíme se ani mentorem čtenáře. Na knihovníka můžete vystudovat, na

mentora čtenářů se kvalifikujete pouze soustavnou prací ve službách uživatelům, tím že budete všímaví k jejich potřebám, do své práce zařadíte i průzkumy a další formy zpětné vazby a budete se vzdělávat. Článek obohacují odkazy na další literaturu. Doporučuji vaší pozornosti.

[1] Mentor. *Wikipedie: Otevřená encyklopedie* [online]. c2015 [cit. 2016-01-21]. Dostupný z: <https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Mentor&oldid=12899101>

© 2000-2010 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz · knihovna@svkhk.cz